

ساختار اشتغال کشور خانواده دوست نیست/ ۴ سناریوی جمعیتی ایران/ رشد ۳۳ درصدی طلاق در یک استان

مشاور فنی دفتر سلامت جمعیت وزارت بهداشت گفت: آمارها نشان می‌دهد تمایل به فرزندآوری در میان طبقات پایین اقتصادی بیشتر است.

مشاور فنی دفتر سلامت جمعیت وزارت بهداشت گفت: آمارها نشان می‌دهد تمایل به فرزندآوری در میان طبقات پایین اقتصادی بیشتر است.

به گزارش خبرنگار گروه جامعه خبرگزاری فارس، محمد اسلامی در نشست بررسی سیاست‌های جمعیتی که در محل خبرگزاری نسیم برگزار شد، گفت: سیاست‌های ابلاغی جمعیت 14 بند دارد که 7 بند آن به صورت مستقیم یا غیرمستقیم با سلامت در ارتباط است. ممکن است ما در یک یا دو استان شاهد باشیم که شاخص طلاق مناسب یا رو به کاهش است ولی یکی از سیاست‌های ما این است که حتماً بر روی این موضوعات در تمام استان‌ها برنامه‌ریزی داشته باشیم.

وی ادامه داد: در دو استان هم اکنون نرخ باروری کلی بالای 2.1 است که اگر نرخ باروری در این استان‌ها بالاتر از حد جایگزینی است وظیفه ما این است که آن را در حد بالاتر از نرخ جایگزینی حفظ کنیم تا همواره جمعیت جوانی را داشته باشیم و از سوی دیگر اگر متوسط آمار طلاق 3.3 درصد است متأسفانه هم اکنون شاهد هستیم یکی از استان‌های کشور نسبت به سال گذشته 33 درصد رشد آمار طلاق داشته است بنابراین در هر استان تمام سیاست‌ها جای کار دارد اما اولویت‌ها در استان‌های مختلف متفاوت است.

مشاور فنی دفتر سلامت جمعیت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اظهار داشت: ما نمی‌توانیم بگوییم اگر یک خانواده 6 فرزند و خانواده دیگر 2 فرزند دارد بنابراین خانواده سوم می‌تواند فرزند دیگری نداشته باشد و در تمام این موارد به صورت موردی باید مداخله کنیم چرا که برنامه اصلی ما بر روی خانواده‌هایی است که تمایلی به فرزندآوری ندارند و باید به آنها آموزش‌های لازم داده شود.

اسلامی افزود: تنوع بسته‌های وزارت بهداشت در دفتر سلامت جمعیت و خانواده بسیار زیاد است و این فعالیت‌ها هر کدام در اجرای سیاست‌های کلی جمعیت سهمی را به خود اختصاص داده است ما جامعه‌ای را داریم که حداقل 20 درصد زوجین ناباروری دارند و 15 میلیون زوج داریم که زنان آنها بالای 49 سال سن دارند که احتمال ناباروری در میان آنها زیاد است.

به گفته وی در مقابل خدماتی که برای کنترل و درمان ناباروری ارائه می‌شود در مجموع بیش از 700 یا 800 زوج نمی‌توانند از آنها استفاده کنند و معاونت درمان، غذا و دارو وزارت بهداشت در این مسیر قدم برداشته است تا خدمات درمان ناباروری را تحت پوشش بیمه قرار دهد.

وی ادامه داد: در دفتر سلامت خانواده این سؤال مطرح شد که آیا تمام ناباروری‌ها غیرقابل پرهیز است یا خیر؟ چرا که بسیاری از مواردی که در شیوه زندگی سالم باید رعایت شود ولی متأسفانه این اتفاق رخ نمی‌دهد باعث افزایش ناباروری در میان زنان و مردان می‌شود از جمله استعمال سیگار، خوردن قهوه، بستن موبایل به کمر، فست‌فودها، تشعشعات و افزایش سن باعث ناباروری افراد می‌شود و از 35 سالگی به بعد توان باروری در فرد افت زیادی پیدا می‌کند که ما در این جهت مطالب و جزوه‌هایی تهیه کردیم تا آنها را به جامعه هدف خود ارائه دهیم و به این وسیله از ناباروری‌ها پیشگیری کنیم.

اسلامی ادامه داد: یکی از برنامه‌های دفتر سلامت خانواده وزارت بهداشت تقویت آموزش‌های پیش از ازدواج است چرا که پیش از این زوجین دو ساعت را در هفته‌های قبل از عقد تحت آموزش قرار می‌گرفتند که آن دو ساعت راهگشا نبود هم اکنون سیاست‌های جمعیتی این فرصت را فراهم کرده است که بر اساس سلیقه و انتخاب زوجین برای آنها آموزش‌های لازم در نظر گرفته شود و در طول عقد تا ازدواج که معمولاً چند ماه طول می‌کشد این افراد رها نمی‌شوند و آموزش‌های لازم از جمله مسائل باروری و آماده شدن برای بارداری به آنها گفته می‌شود.

وی افزود: ما امیدوار هستیم آموزش این موارد به افراد باعث تغییر نگرش آنها شود چرا که زمانی اولویت کار ما این بود که هر کسی می‌خواهد باردار نشود به آنها کمک کنیم تا بچه‌دار نشوند و خدمات را برای آنها فراهم می‌کردیم اما امروز شرایط اینگونه نیست و تعریفات و خدمات تغییر کرده است.

اسلامی اظهار داشت: ادبیات شروع کار متفاوت است و به تمام 40 هزار بهورز سراسر کشور آموزش‌های لازم در این زمینه ارائه شده است تا در جهت تغییر نگرش و دانش مردم فعالیت کنند و معتقد هستیم این آموزش‌ها می‌تواند تأثیرگذار باشد.

در ادامه این نشست عینی جمعیت‌شناس و استاد دانشگاه با ارائه آمارهایی از آینده جمعیتی کشور گفت: سازمان ملل هر دو سال بر اساس آمارهایی که از کشورهای مختلف دریافت می‌کند پیش‌بینی‌های جمعیتی را در خصوص آنها ارائه می‌دهد که البته در این موضوع باید فاکتورهای مختلفی را در نظر بگیریم از جمله میزان مرگ و میر، امید به زندگی، مهاجرت و میزان باروری در آمارهای ارائه شده از سوی سازمان ملل مؤثر است. در یک سناریو که توسط سازمان ملل مطرح می‌شود این است که میزان نرخ باروری هیچ تغییری نمی‌کند. سناریوی دیگر این است که به اندازه نیم فرزند به نرخ باروری در سال 2010 افزوده یا از آن کاسته می‌شود.

وی افزود: سناریو دیگر این است که خط افزایش جمعیت ایران روند صعودی خواهد داشت. بر اساس یکی از این سناریوها تا سال 2045 جمعیت کشور به 87 میلیون و 781 هزار نفر می‌رسد سپس روند کاهشی را خواهیم داشت و تا سال 2100 به 55 میلیون و 165 هزار نفر می‌رسیم که احتمال وقوع این سناریو 5 تا 10 درصد است.

این استاد دانشگاه افزود: سناریوی دوم افزایش جمعیت تا سال 2060 را پیش‌بینی می‌کند که تا آن زمان جمعیت کشور به 101 میلیون و 176 هزار نفر می‌رسد سپس روند کاهشی را خواهیم داشت تا نرخ جمعیت به 94 میلیون نفر در سال 2100 برسد.

عینی اظهار داشت: در سناریوی سوم که احتمال وقوع آن نیز 5 تا 10 درصد است این است که روند افزایشی جمعیت همچنان ادامه خواهد داشت تا به 151 میلیون و 308 هزار نفر برسیم و در سناریوی چهارم تا سال 2065 به 102 میلیون و 114 هزار نفر می‌رسیم سپس جمعیت روند کاهشی خواهد داشت و تا سال 2100 به 96 میلیون نفر می‌رسیم. این چهار سناریو از سوی سازمان ملل در خصوص آینده جمعیتی کشور منتشر شده است که البته این اطلاعات و ارقام برای زمانی است که سیاست‌های افزایش جمعیت هنوز در کشور اجرا نشده بود.

این استاد دانشگاه گفت: ما پیمایش سلامت و جمعیت را انجام داده‌ایم که بر این اساس در دوره 5 ساله قبل از این پیمایش احتمال ازدواج شهری‌ها تا 40 سالگی 90 درصد و احتمال ازدواج روستاییان تا این سن 91 درصد است. از میان افرادی که ازدواج می‌کنند 91 درصد از شهرنشینان در طول 10 سال اول زندگی صاحب فرزند می‌شوند و 92 درصد از روستاییان نیز در همین دوران فرزنددار می‌شوند.

عینی ادامه داد: از میان این افراد در میان روستاییان 86 درصد تا 10 سالگی فرزند اول، فرزند دوم را به دنیا می‌آورند که در مورد شهرنشین‌ها این آمار 75 درصد است. همچنین 63 درصد از روستاییان فرزند سوم را نیز به دنیا می‌آورند که در اینجا تنها 41 درصد از شهرنشینان صاحب فرزند سوم می‌شوند.

این استاد دانشگاه افزود: میزان باروری بی‌سوادها تا 50 سالگی هر کدام 3 فرزند است و افرادی که صاحب تحصیلات دانشگاهی هستند 1.3 درصد خواهند داشت میزان باروری شاغلین 1.1 است و غیرشاغلین 2.2 که در خصوص وضعیت اقتصادی افراد نیز افراد دارای تحصیلات بالا 1.3 فرزند و افراد دارای تحصیلات پایین صاحب 2.6 فرزند می‌شوند.

وی افزود: اگر سیاست‌های ما هوشمندانه نباشد موجب گسترش فقر در جامعه خواهد شد چرا که هم اکنون شاهد هستیم گروهی که بیشتر تمایل به افزایش فرزندآوری دارند بر اساس آمارهایی که در بالا اعلام شد افرادی هستند که وضعیت اقتصادی خوبی ندارند یا از سطح تحصیلات پایین‌تری برخوردار هستند.

عینی افزود: یکی از دلایل پایین بودن نرخ باروری در میان زنان شاغل ساختار نامناسب اشتغال در کشور است چرا که این ساختار متناسب با اشتغال زنان تعریف نشده است و نیازمند تغییرات جدی است.

معاون برنامه‌ریزی دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی با تأیید این مطلب گفت: متأسفانه سیستم اشتغال کشور خانواده دوست نیست و باید اصلاحات لازم در این زمینه صورت گیرد.